

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Sacramentis

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1650

Cap. 6. De Necessitate intentionis Ministri, Vbi latè de necessitate intentionis in genere ad inducendam obligationem actiuam, vel passiuam quando agitur vel cum Deo, vel cum hominibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38948

CAPVT. VI.

*De necessitate intentionis Mini-
stri, ubi latè de necessitate
intentionis in genere ad in-
ducendam obligationem acti-
uam, vel passiuam quando
agitur vel cum Deo, vel cum
hominibus.*

87 **C**ertum est ex Flo-
rentino, & Tri-
dentino requiri intentionem
saltem faciendi, quod facit Ec-
clesia. Nec sufficit voluntas
seriò exequendi illam actio-
nem exteriorem; Quidquid
sit an sit probabile, Deū sem-
per supplere quando ex frau-
de occulta ministri vitaretur
Sacramentum. Ceterùm in

Tri-

Tridentino sess. 14. cap. 6. dicitur absolutionem non esse validam, si Sacerdoti animus serio agendi, & absoluendi desit. Non habet verò animum absoluendi, qui quantum est ex se vult peccatorem non esse absolutum. Ex hoc autem Sacramento valet illatio ad cætera.

88 Aliqui idem probant, quia aliòquin si obstetrix lauans infantem diceret, ego te lauo in nomine Patris &c. etiã sine animo baptizandi, baptizaret: & alia similia exempla inculcant. Sed hæc ratio non vrget. Primò quia tunc illa obstetrix non habet animũ formaliter faciendi actionem illam exteriorem, quam facit Ecclesia, quem saltem animũ requiri

requiri fide consta; hoc est non haberet animum faciendi illam actionem, quia fit ab Ecclesia, & prout fit ab Ecclesia, sed faciendi specificatiue illam actionem quæ fit ab Ecclesia. Præterea cum verba in illis circumstantis essent æquiuoca, nil mirum si deberent determinari in sua significatione ab intentione loquentis; quod tamen non contingit in verbis ita prolatis ut nullus sit locus æquiuocationi prudenter suspicabili, ut diximus in libello *de fide* cap. 2. Et videtur paritas etiam in ratione. Nam cum verba sunt æquiuoca, tunc & audiens, & is, cui ministratur Sacramentum imputet sibi si ea intellexit in vno sensu determinato,

to,

to, & non curauit æquiua-
tionem tolli; At vbi nulla est
æquiuocatio, videretur malè
consultum indemnitati inno-
centis si eorum significatio
ex inscrutabili intentione
penderet.

89 Verior ergo ratio hu-
ius rei est, quia *minister* Sacra-
menti ideò talis dicitur, quia
agit vt minister Christi secun-
dum illud Pauli, *sic nos existi-
met homo vt ministros Christi,
& dispensatores mysteriorum
Dei.* Nemo autem validè agit
vt minister alterius, quin ha-
beat intentionem agendi vt
talis. Hanc regulam aliqui in-
geniosi recentiores limitarunt
ad solos ministros Dei quippe
videntis in corde, adeòque
scientis quandonam eius pro-
cura-

cura-

curator vult illum obligare,
& quando nō. Secus verò aiūt
euenire in ministro hominū,
vixote quorum obligatio non
potest pendere ab occulta
voluntate ministri, & ideo in-
ducitur per signa exteriora e-
tiam sine animo exhibita.
Quod idem aiunt continge-
re in omni concessione, iussio-
ne, dispensatione &c. in qua
non obligetur directè ipse lo-
quens; Quando enim agitur
de inducenda obligatione in
se ipsum, valet, inquit, ea-
dem ratio ac de illa inducen-
da in Deum: quippe vnicui-
que patet intentio propria.

90 Sed hæc limitatio re-
ijcitur primò ex communi cō-
sensu iurisperitorum, qui om-
nem legem, & contractum,
desi-

definiuerunt per *voluntatem*,
& *consensum*, non autem per
signa voluntatis, aut *consensus*.
Ergò sublata voluntate in nul
lo casu datur lex aut contra-
ctus. Prætereà ex eadem do-
ctrina, sequeretur, induci ve-
ram obligationem in mādān-
tem etiam si procurator lo-
queretur in amentia, vel tan-
quam pſittacus, dummodò id
exterius constare non posset.
Tertiò cessat omnis ratio di-
scriminis allati, nam si res at-
tentè cōsideretur quelibet obli-
gatio, vel concessio respicit
Deum, qui videt in corde. Ete-
nim ex doctrina quam tradi-
dimus in libello *de Actibus hu-*
manis, & in qua nobiscum
conueniunt isti recentiores,
voluntas inducens, vel remo-
uens

uens obligationē, tādē resoluitur in hoc obiectū; *volo hanc actionē, si fiat, displicere Deo* vel *nō displicere Deo*. Qui Deus tūc accomodat suā complacentiā ad voluntatē potestatis creatæ. Ergò æqua est ratio in omnibus casibus, cur non inducatur aut auferatur obligatio. Denique cum procurator non magis possit obligare mandantem, cuius personam repræsentat, quàm ipse mandans se ipsum; si hic non potest se obligare per sola signa externa, vtique nec per ea procurator eum obligabit.

91 Aliqua tamen sunt concedenda, ex quibus oritur æquiuocatio rationum sententiæ oppositæ. Primum est, posse Petrum obligari Francisco
sub

sub hac conditione *si* Ioannes protulerit quomodocumque talia verba externa: At hoc non est constituere Ioannem procuratorem, sed perinde se obligare ac si diceretur, *promitto tibi centum si Ioannes saltet*, in quo casu Ioannes saltando non agit ut procurator promittentis. Secundò concedendum est, quoties procurator obtulit signa externa sufficientia ad exprimendum animum obligandi suum mandantem, toties in mandante resultare obligationem proximam ortā ex falsa præsumptione, sed non obligationem remotam, & radicalem. Quòcirca tenebitur quidem soluere, sed si postea ex Dei reuelatione sciret fictionem sui procuratoris, posset

set tuta cōscientia occultè sibi cōpensare quantum soluit, quatenus tamen alter ex eius solutione factus est ditior.

92 Tertiò concedendum est, fictum promissorem teneri non ex contractu, sed ex delicto ad reparanda omnia damna, quæ orta sunt alteri ex sua fraude. Et quoniam hæc damna in eo sita sunt, quòd alter non acquisiuerit ex contractu ficto illud ius, quod debebat acquirere si fictus promissor bona fide egisset, ideo plerumque tenetur ad illud idē, ad quod teneretur ex vera promissione; & propterea videtur obligatus ex promissione, licèt non sit.

93 Discrimen tamen in multis casibus apparet. Primò
quan-

quando alter ex eius fictione
nullum passus est damnum,
vt ex g. si promiserit centum
Titio, qui mortuus est & eius
hæredes nil minus in bonis ha-
bent, non tenetur in conscien-
tia fictus promissor dare id hæ-
redibus, quod teneretur ve-
rus. Secundò quando ius per-
sonale quod resultat alteri cõ-
trahenti ex fictione, hoc est ex
delicto, alterius, non æquiua-
let iuri reali quod resultaret
ex contractu, quia damnum
non est reparabile à ficto con-
trahente, vt ex g. si is fictè ini-
uit matrimonium, & postea
interuenit impedimentum di-
rimens; Item si fictè contra-
xit vt procurator alterius cu-
ius bona administrat, & qui
postea reuocauit mandatum;

Tunc

Tunc enim nisi procurator habeat ex proprijs bonis unde iniuriam compenſet, non poterit eam compenſare ex bonis mandantis. In his ergo, & alijs caſibus patet diſcrimen inter illas duas obligationes, quarum altera oritur ex delicto, altera oriretur ex vero contractu. Nec tamen melior (quod Aduerſarij obijciunt) quin deterior eſt conditio promiſſoris ficti quam veri; quia ex eo contractu ficto ille nullum ius ſibi acquirit, & ex alia parte, in quantum poteſt, tenetur ad omnia ea ad quæ teneretur ex vera promiſſione.

94 His generatim poſitis de omni actu legitimo, idem voluit Deus ſeruari in adminiſtratione Sacramentorum;

Nec

Nec enim voluit homines conferre gratiam quasi quaedam instrumenta inanimata, sed tanquam procuratores ipsius Christi, quibus gratiam recipientes in Sacramento per ipsos administrato eam acceptam referrent vt beneficium; idque ad fouendum inter homines mutuam charitatem, & reuerentiam. Nec si res attentè inspiciatur multò incertior redditur ex hoc validitas Sacramenti, quàm si requireretur sola forma exterior. Quippe communiter homines vel propter ignorantiam, vel propter fiduciam in ministro, non attendunt exquisitè an loquens submissa voce, proferat verba essentialia.

95 Ceterùm Deus ita
rem

rem instituit vt ex vna parte hic defectus intentionis; non possit esse nisi rarissimus, tum quia quisque potest eligere ministrum, de cuius probitate, & benevolentia non dubitet, tum quia eiusmodi fraus esset ministro inutilis ad omne humanum emolumentum & summè pernitiōsa tam in prima patratiōe, quàm postea in eius occultatiōe ad statum æternum; Ex alia parte Deus ita constituit hæc Sacramenta tanquam remedia peccatorum, vt nemini velit cōpertū esse certissimè, odio ne, an amore dignus sit; imò voluit agnoscendam esse tanquam singulare Dei beneficium, ac materiam gratiarum non solūm generalem institutio-

tionem Sacramentotum; sed etiam quòd Deus hic, & nunc ità circumstantias ordinauerit, vt Sacramentum re ipsa conferretur. Denique, cùm statuerit legem, vt facienti quod in se est non denegetur gratia proximè sufficiens, si contingeret quempiam bona fide recepisse Sacramentum, inualidum necessarium ad salutem, & postea faceret quidquid potest ex parte sua in obseruantia mandatorum, daret illi Deus occasionem vel recipiendi ab alio Sacramentum validum, vel eliciendi contritionem perquam iustificaretur.

96 Neque ex hac generali incertitudine oritur facultas iterandi semper de nouo,

G & de

& de nouo Sacramenta, vel
absolutè, vel conditionatè.
Hæc enim facultas, rarò pro-
desset pro raritate illorum ca-
suum in quibus defuisset in-
tentio nullo existente indicio
talis defectus; sæpè noceret;
tùm quia Sacramenta illa vile
scerent ex tam frequenti ite-
ratione cum morali certitudi-
ne inutilitatis; tum quia ma-
gnus hinc existeret fomes alē-
dorum scrupulorum; ex qui-
bus maxima pernicies in vita
spirituali. Accedit quod in hac
ipsa prohibitione assiduæ ite-
rationis, quæ prohibitio con-
stat ex usu & traditione Eccle-
siæ, habemus certissimum
pignus diuinæ prouidentia
non permissuræ nisi rarissimè
vt quis bona fide recipiat

Sa-

De Sacramen. Cap. VI. 147.
Sacramentum inualidum; at-
que adeò compensaturæ om-
nem illum gradum securi-
tatis qui oriretur ex licita ite-
ratione.

C A P V T. VII.

*Quodnam sit obiectum in quod
tandem resolvitur intentio
ministri, ubi multa ad vitan-
dum circulum. An sufficiat
intentio virtualis, & que
nam hæc sit an pendeat volū-
tate, an à solo appetitu infe-
riore.*

97 **C**ertum est ex Con-
cilijs, sufficere in-
tentionem faciendi quod facit
Ecclesia; sed hæc rursus est

G 2 ex.